

Laserbehandeling voor glaucoom

Oogheelkunde IJsselland Ziekenhuis

Inleiding

In het oog wordt vocht geproduceerd voor de voeding van het hoornvlies en de lens. Dit zogenoemde kamerwater (niet te verwarren met het traanvocht) verlaat het oog ongemerkt via afvoerkanaaltjes.

Deze kanaaltjes bevinden zich op de grens van het oogwit en het gekleurde deel van het oog, de iris.

Als dit afvoersysteem minder goed functioneert, kan het kamerwater maar moeizaam weg en neemt de druk binnen het oog toe.

De oogzenuw kan daar niet tegen. Langzaam maar zeker wordt deze beschadigd. Uiteindelijk merkt u dit doordat er stukken uit het beeld (gezichtsveld) verdwijnen. Nog later wordt ook het scherpe zien aangetast. Dit proces is onomkeerbaar. Het kan alleen worden gestopt. Daartoe moet de oogdruk blijvend worden verlaagd.

Wanneer oogdruppels daar niet of onvoldoende in slagen, kan men een laserbehandeling overwegen.

Met behulp van laserlicht, een dunne lichtstraal van één kleur, is het mogelijk om de afvoer te vergroten (behandelingen 1, 2 en 3, zie onder) of de aanmaak van het kamerwater te verkleinen (behandeling 4).

Zo'n behandeling heeft dus tot doel de oogdruk te verlagen om daarmee het gezichtsveld en het zicht te behouden, niet om die te verbeteren.

Voorafgaande aan de behandeling

- Op de dag van behandeling en ook daarna moet u gewoon uw oogdrukverlagende druppels en eventuele tabletten blijven gebruiken.

- Omdat het gezichtsvermogen na behandeling tijdelijk verminderd kan zijn, is het raadzaam om met een begeleider naar het ziekenhuis te komen.
- Op de laserafdeling krijgt u van de verpleegkundige ter voorbereiding oogdruppels en soms een pijnstiller. Die moeten ongeveer 15 minuten inwerken.
- De eigenlijke laserbehandeling duurt slechts enkele minuten en is zo goed als pijnloos.

Behandeling 1 - Laser-iridotomie

U zit met uw hoofd in een toestel zoals u dat kent van de polikliniek. Via een op het oog geplaatste contactlens wordt met laserlicht een minuscuul gaatje gemaakt in het regenboogvlies. Daarmee kan men, bij mensen die daarvoor de aanleg hebben, een aanval van hoge oogdruk (acuut glaucoom) voorkomen.

De behandeling gebeurt meestal aan beide ogen en hoeft slechts zelden te worden herhaald.

Behandeling 2 – Iris-basiscoagulatie

U zit met uw hoofd in een toestel zoals u dat kent van de polikliniek. Via een op het oog geplaatste contactlens worden met behulp van laserlicht circa 20 kleine schroeiplekjes op de rand van het regenboogvlies (iris) geplaatst. Dit veroorzaakt een afvlakking van het regenboogvlies. Daardoor komt het afvoersysteem van het oog weer vrij. De behandeling gebeurt vaak in combinatie met laserbehandeling 1.

Behandeling 3 - Laser-trabeculoplastiek

U zit met uw hoofd in een toestel zoals u dat kent van de polikliniek. Via een op het oog geplaatste contactlens worden met behulp van laserlicht circa 100 kleine schroeiplekjes vlak bij het afvoersysteem van het oog geplaatst. Deze schroeiplekjes veroorzaken een geringe schrompeling.

Daardoor worden de afvoerkanaaltjes van open getrokken. Het kamerwater kan daardoor makkelijker de oogbol verlaten. De behandeling is veilig, maar niet altijd effectief. Indien nodig kan hij later één maal worden herhaald.

Behandeling 4 - Transsclerale cyclophoto-coagulatie

U ligt op bed. Het oog wordt verdoofd met een injectie onder het oog. Daarna voelt u van de eigenlijke behandeling niets. Via een glasvezelkabel wordt met laserlicht van buitenaf een gedeelte van het kamerwaterproducerende weefsel uitgeschakeld.

Omdat het oogdrukverlagende effect van deze behandeling moeilijk te voorspellen is en de oogbol een zekere minimale druk moet houden, wordt slechts een klein deel van het kamerwaterproducerend weefsel uitgeschakeld. Het kan daarom nodig zijn de behandeling later te herhalen. Dat is natuurlijk wat omslachtig, maar wel veiliger.

Omdat het oog op deze behandeling reageert met een ontsteking (iridocyclitis), krijgt u naast een recept voor pijnstillers ook een recept voor ontstekingsremmende oogdruppels (Pred-Forte). Deze druppels dient u zesmaal per dag naast uw andere oogdruppels te gebruiken. Na een week kunt u minderen naar viermaal daags. En nog een week later naar tweemaal daags. Met deze doses gaat u door tot aan de volgende poliklinische controle circa één maand na de behandeling.

Na de behandeling

Omdat de oogdruk direct na behandeling 1, 2 en 3 tijdelijk kan stijgen, wordt die één uur later gemeten. Blijkt uw oogdruk dan inderdaad te hoog dan krijgt u ter plekke extra oogdrukverlagende druppels of tabletten. Pas wanneer uw

oogdruk weer voldoende is gedaald kunt u naar huis. U hoeft zich verder niet te ontzien.

Ga door met de oogdruppels zoals u dat gewend bent.

Oogdruppelen en het gebruik van zalf

De oogarts schrijft u druppels en/of zalf voor. Het is belangrijk dat u die thuis volgens het recept gebruikt.

Dit voorkomt infectie en vermindert de kans op een ontsteking.

Leest u altijd eerst de bijsluiter of laat deze voorlezen. In de bijsluiter staat informatie over het gebruik van de oogdruppels, mogelijke bijwerkingen en over het bewaren van de oogdruppels.

Hieronder staan instructies voor het gebruik van druppels en zalf. Volgt u deze instructies stap voor stap.

1. Was uw handen met water en zeep en droog ze goed af.
2. Ga rechtop zitten.
3. Neem het flesje druppels of de tube zalf in de hand, alsof u een pen vasthoudt. Steun met uw hand op uw voorhoofd, neusbrug of slaap.
4. Buig uw hoofd achterover en kijk met beide ogen naar boven.
5. Trek het onderste ooglid met de wijsvinger van uw andere hand voorzichtig naar beneden zodat een 'gootje' ontstaat.
- 6a. *Bij druppels:* knijp voorzichtig in het rubber dopje of flesje en laat één druppel midden in het 'gootje' vallen.
- 6b. *Bij zalf:* knijp in de tube en laat een streepje zalf van ongeveer één centimeter in het onderste ooglid vallen.
7. Het flesje of de tube mag niet in aanraking komen met uw oog.

8. Sluit uw oog, maar knijp het niet dicht. Druk gedurende één tot drie minuten de traanbuis dicht.
Dat doet u door zachtjes net onder het kleine harde bobbeltje in de binnenhoek van uw oog (aan de neuskant) te drukken.

Als u het oogdruppelen lastig vindt, kan een oogdruppel hulpmiddel wellicht uitkomst bieden.

Deze kunt u bij uw apotheek verkrijgen. Op de website www.oogdruppelen.nl vindt u een overzicht van alle hulpmiddelen en een uitgebreide oogdruppelinstructie. U kunt de oogdruppelinstructie zelfs laten voorlezen.

Belangrijk!

- Op het recept staat hoe vaak u moet druppelen. Verdeelt u de druppeltijden over de hele dag (van het opstaan tot het slapen gaan).
- Zowel oogdruppels als oogzalf zijn na opening beperkt houdbaar. Raadpleeg hiervoor de bijsluiter van de apotheek. Noteert u, zo mogelijk op het flesje of de tube, de datum waarop u het opent.
- Als u zowel oogdruppels als oogzalf gebruikt, doe dan eerst de druppels in uw oog en daarna de zalf.
- Als u meerdere soorten oogdruppels gebruikt, wacht u dan telkens vijf minuten tussen de verschillende druppels.

Gaat u door met het gebruik van druppels of zalf tot de controle bij de oogarts op de polikliniek (dit is vier weken na de operatie) of zolang als de oogarts deze voorgeschreven heeft.

Veiligheidstips

Een aantal eenvoudige tips kunnen ervoor zorgen dat u de behandeling op een positieve manier ervaart:

- Kom nooit alleen, maar neem altijd iemand met u mee: twee horen en onthouden meer dan één!
Als u niet zo goed Nederlands of Engels spreekt, neem dan iemand mee die dat wel kan.
- Als u vragen heeft of bezorgd bent over iets dat u niet begrijpt, vraag het dan! U heeft er recht op te weten wat er met u gebeurt.
- Neem bij elk bezoek een lijst mee van alle medicijnen die u gebruikt. Zodoende is de oogarts precies op de hoogte van uw geneesmiddelengebruik en kunnen fouten worden vermeden. Vertel uw arts of verpleegkundige of u ergens overgevoelig voor bent.
- Wees oplettend en wees er zeker van dat u de juiste medicijnen krijgt. Als u twijfelt vraag het dan aan de behandelaar.
- Lees de folder nauwkeurig na. Als u iets niet begrijpt kunt u dit altijd vragen.
- Schrijf de vragen op die u aan de arts of verpleegkundige wilt stellen. U bent er dan zeker van dat u niets vergeet te vragen in de spreek- of behandelruimte.
- Het vragen van een second opinion, een tweede mening, is iets dat u zelf kunt beslissen. U kunt over uw verzoek met uw arts praten. Het betekent niet dat de relatie met uw arts wordt verbroken.

- Wees actief betrokken bij alle beslissingen over uw behandeling. Het gaat om uw gezondheid!!!

Heeft u nog vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek Oogheelkunde van het IJsselland Ziekenhuis, van maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur, tel. **010 – 258 5960**.

Na 16.30 uur en in het weekend kunt u contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp van het Oogziekenhuis Rotterdam: tel. 010 – 401 7727 of 010 – 401 7777.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.

het oogzorgnetwerk
the eye care network